

I. Sakarya'da Eğitim Araştırmaları alıştayı

27 Haziran 2011, Pazartesi günü Sakarya Üniversitesi Kongre ve Kültür Merkezinde Eğitim Bilimleri Enstitüsü ile Sakarya İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından düzenlenen I. Sakarya'da Eğitim Araştırmaları alıştayı değerlendirme toplantısında alıştay çalışmaları değerlendirilmiş, alınan kararlar ve geleceğe dönük öneriler řu şekildesıralanmıştır.

1. Çalıştayın verimli olduğu ve her sene tekrar edilmesi gerektiği konusunda tüm katılımcılar grşbirliğine varmıştır.
2. Araştırmacılarla uygulayıcıların buluşması hedeflenmiş, araştırmacıların araştırma sonuçlarını ve bulgularını uygulayıcılarla paylaşması, uygulayıcıların da gerçek sorunlarını ve araştırılmasını istedikleri konuları araştırmacılara iletmesi amaçlanmış, bu amaca büyük lde yaklaşılmıştır.
3. Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından çalıştaya katılan öğretmenlerin birçoğu lisansüstü eğitim almış öğretmenlerden seçilmiştir. Öğretmenlere daha faydalı olmak adına daha sonraki çalıştaylarda katılımcı öğretmenlerin lisansüstü çalışma yapmayanlardan da seçilmesi uygun bulunmuştur.
4. Yapılan sunumlarda fazlasıyla akademik bir dil kullanıldığı hususunda hemfikir olunmuştur. Sunumlarda daha çok uygulamalara ve etkinliklere yer verilmesinin uygun olacağı görüşünde birleşilmiştir.
5. Katılımcıların, özellikle öğretmenlerin sunumlara ve tartışmalara daha aktif bir şekilde katılmalarının üzerinde durulmuştur.
6. Dinleyicilere katılım belgesi verilmesi önerilmiş ve toplantıdaki tüm katılımcılarca onaylanmıştır.
7. Gelecekte düzenlenecek alıştayların Hendek'te yapılması önerilmiştir.
8. Çalıştayın katılım alanının genişletilebileceği bölge düzeyinde olabileceği önerilmiştir.
9. Misafir konuşmacıların çağırılması konusunda hemfikir olunmuştur. Misafir konuşmacıların yer aldığı özel oturumların olabileceği belirtilmiştir.
10. Bir oturumdaki sunum sayısının ikiden fazla olmaması konusunda hemfikir olunmuştur.
11. Çalıştaya sendika ve ilgili sivil toplum örgütlerinin ağırılabilceği önerilmiş; ancak bu öneriyi benimsemeyenler olmuştur. Bu konuda herhangi bir fikir birliğine varılmamıştır.
12. Bu formdaki alıştaylara TÜBİTAK tarafından destek verildiği belirtilmiş, bundan sonraki toplantıların önceden planlanarak TÜBİTAK'a başvurulabileceği ve destek alınabileceği konusunda hemfikir olunmuştur.
13. Çalıştaya katılan öğretmenlerin sadece devlet okullarından değil özel okullardan da seçilebileceği ifade edilmiştir.
14. İlköğretim müfettişlerinin de çalıştaya davet edilmesi önerilmiştir.
15. MEB Merkez teşkilatından güncel uygulamalarla ilgili olarak ilgili kişilerin çağırılmasına karar verilmiştir.

Oturum raporları

Türkçe Eğitimi Oturumu

Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü ile İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından ortaklaşa düzenlenen “Sakarya’da Eğitim Araştırmaları Çalıştay”, 27 Haziran 2011 tarihinde Sakarya Üniversitesi Kültür ve Kongre Merkezi’nde gerçekleştirilmiştir. Prof. Dr. M. Mehdi Ergüzel’in başkanlık yaptığı “Türkçe Eğitimi” oturumunda; Yrd. Doç. Dr. Mustafa Altun “Dilbilgisi Derslerinde Bilişim Teknolojileri Kullanımı Örnekleri”, Arş. Gör. Yonca Koçmar da “İdeal Bir Okul Sözlüğü Nasıl Olmalıdır?” başlıklı bildirimlerini sunmuşlardır. Prof. Dr. Engin Yılmaz da oturuma tartışmacı olarak katılmıştır. Oturuma, Türkçe öğretmenlerinin yoğun ilgi gösterdiği gözlenmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Mustafa Altun, “Dilbilgisi Derslerinde Bilişim Teknolojileri Kullanımı Örnekleri” adlı sunusunda; dilbilgisi öğretiminin artık geleneksel yöntemlerle, geleneksel araç gereçlerle yapılmasının etkili ve kalıcı öğrenme önünde önemli bir engel oluşturduğunu belirtti. “Ses Bilgisi Öğretimi” alanında örnek videolar gösteren Yrd. Doç. Dr. Altun; işitsel, görsel, devingen sunuların öğrencilerin dikkatini daha çok çektiğini ifade etmiştir. Yrd. Doç. Dr. Altun’un sunusuyla ilgili olarak söz alan katılımcı öğretmenler teşekkürlerini sunarak daha yakın işbirliği yapılması yönündeki isteklerini iletmişlerdir.

Oturumun ikinci sunusunu Arş. Gör. Yonca Koçmar, “İdeal Bir Okul Sözlüğü Nasıl Olmalıdır?” başlıklı bildiriyle yapmıştır. Arş. Gör. Koçmar, ideal bir okul sözlüğünün öğrenci düzeyine uygun olması gerektiğini, sözlüğe veri tabanı olacak sözvarlığı havuzunun; ders kitaplarından, yazınsal nitelikli yapıtlardan ve öğrencilerle yapılacak konuşma ve yazma uygulamalarından oluşturulmasının uygun olacağını belirtmiştir. Arş. Gör. Koçmar, sözlüğe alınacak madde başı öğelerin, bunların sözlüksel tanımlarının ve örnek kullanımının da bu havuzdan seçilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Arş. Gör. Koçmar; sözlükte resim, fotoğraf, karikatür gibi görsel öğelere yer verilmesinin uygun olacağını söyleyerek öğrencilerin görsel-ışitsel algısına yönelik projeler geliştirilebileceği konusuna değinmiş ve “görüntülü sözlük” adı verilen, tasarım aşamasındaki projesinden söz etmiştir. Sunumla ilgili olarak söz alan katılımcı öğretmenler teşekkür ederek sunumda gösterilen ve Arş. Gör. Koçmar tarafından geliştirilen örnek sözlüğün kendilerine de ulaştırılmasının, öğrencilerin anlama ve anlatma yeteneklerini geliştirmesi bakımından önemine değinmişler ve öğrencilerin düzeyine uygun sözvarlığı havuzunun ortaya konulmasında kendilerinin de sürece katkı verebileceklerini söyleyerek işbirliği isteğinde bulunmuşlardır.

Tartışmacı olarak söz alan Prof. Dr. Engin Yılmaz da, Yrd. Doç. Dr. Mustafa Altun’un ve Arş. Gör. Yonca Koçmar’ın sunularıyla ilgili olarak genel bir değerlendirme yapmıştır. Oturumun sonunda, oturum başkanı Prof. Dr. Ergüzel tarafından konuşmacılara “Katılım Belgesi” verilmiştir.

Fen Eğitimi Oturumu

Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü ile İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından ortaklaşa düzenlenen “Sakarya’da Eğitim Araştırmaları Çalıştay”nda gerçekleştirilen başkanlığını Yard. Doç. Dr. Şenol Beşoluk’un yürüttüğü “Fen Eğitimi” oturumunda Nilde Eroğlu “6.Sınıf "Maddenin Tanecikli Yapısı" Ünitesindeki Kavramların

Öğretiminde Öğrenci Ürünü Karikatürlerin Kullanımı”, Sevda Kara “7. Sınıf Öğrencilerinin SBS'deki Fen Başarıları ile Bilimsel Yaratıcılıklarının Karşılaştırılması”, Nilay Hürcan da “İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersinde Öğrendikleri Fen Kavramlarını Günlük Yaşamla İlişkilendirme Düzeylerinin Belirlenmesi” başlıklı bildirimlerini sunmuşlardır. Yard. Doç. Dr. İsmail Önder ve Yard. Doç. Dr. Aysun Öztuna Kaplan oturuma tartışmacı olarak katılmışlardır.

Oturumun başında oturum başkanı SAÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne bağlı olarak yaptırılan lisansüstü Fen Eğitimi Yüksek Lisans programı hakkında bilgi vermiş, programa bağlı olarak tamamlanan yüksek lisans tezleri hakkında dinleyicileri kısaca bilgilendirmiştir. Ardından konuşmacıların sunumuna geçilmiştir.

Nilda Eroğlu sunumunda deneysel olarak gerçekleştirdiği çalışmasında karikatürlerin kullanıldığı sınıfın daha başarılı olduğunu, motivasyon düzeyinde bir değişiklik kaydedilmediğini ifade etmiş, öğrencilerin ilgili fen konularına yönelik yaptıkları karikatürlerin değerlendirmesini yapmıştır. Sevda Kara 7. Sınıf öğrencilerinin SBS'deki fen başarıları ile bilimsel yaratıcılığın çeşitli boyutları arasında orta düzeyde bir ilişkinin varlığını vurgulamıştır. Nilay Hürcan ise yine 7. Sınıflarda gerçekleştirdiği araştırmasında öğrencilerin fizik, kimya ve biyoloji konularına ait düzeylerine uygun bazı temel kavramlarla ilgili kavramsal düzeyde bilgisi ile bu konulardaki rutin problemleri çözme ve yine bu kavramları günlük hayatla ilişkilendirme durumuna ait bulguları dinleyicilerle paylaşmıştır. Sonuç olarak öğrencilerin Fizik konularına ait kavramları günlük hayatla ilişkilendirme düzeylerinin daha yüksek olduğunu vurgulamıştır.

Yapılan sunumların ardından oturum başkanı, tartışmacılar, konuşmacılar ve oturuma katılan Fen ve Teknoloji öğretmenleri ile karşılıklı olarak gerçekleştirilen tartışmanın sonucunda öğrencilerin derse katılımlarının ve performanslarının artırılması, fenle ilgili öğrendiklerini günlük hayatla ilişkilendirmeleri için karikatür vb. öğrencilerin çoklu zekâ türlerine hitap eden çeşitli tekniklerin derslerde daha fazla kullanılması konusunda fikir birliğine varılmıştır. Ancak oturuma katılan öğretmenler SBS'nin bu konuda önemli bir engel teşkil ettiğini belirtmişlerdir.

Oturumun sonunda oturum başkanı Yard. Doç. Dr. Şenol Beşoluk genel bir değerlendirme yaptıktan sonra konuşmacılara katılım belgelerini takdim etmiştir.

Sınıf Öğretmenliği Oturumu

Yard. Doç. Dr. Ergün ÖZTÜRK'ün başkanlık yaptığı “Sınıf Öğretmenliği” oturumunda; Leyla Hanbaba, “*Oyunla Öğretim Yönteminin 3. Sınıf Öğrencilerinin Hayat Bilgisi Dersi Başarı ve Tutumlarına Etkisi*”, Asena Ayvaz, “*İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin Edebi Ürünlerle Matematik Dersinin İşlenmesinin Öğrencilerin Başarısı ve Tutumuna Etkisi*”, Mehmet Razgatlıoğlu, “*İlköğretim 5. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Eleştirel Düşünce Açısından İncelenmesi*”, Zeynep İleri, “*Ekrandan Okumanın İlköğretim 5. Sınıf öğrencilerinin Okuduğunu Anlama ve Okuma Motivasyonu Düzeylerine Etkisi*” adlı çalışmalarını sunmuşlardır.

Araştırmacıların sunumlarının ardından tartışmacılar Yard. Doç. Dr. Halil İbrahim SAĞLAM ve Yard. Doç. Dr. Mustafa BEKTAŞ'ın da katkılarıyla söz konusu çalışmaların

sonuçları tartışılarak önerilerde bulunulmuştur. Katılımcılar da söz alarak sunulan araştırmalarla ilgili kendi deneyimlerini paylaşmışlardır. Oturumun sonunda, oturum başkanı Yard. Doç. Dr. Ergün ÖZTÜRK tarafından konuşmacılara “Katılım Belgesi” verilmiştir.

Okul Öncesi Eğitimi Oturumu

Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü ile İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından ortaklaşa düzenlenerek 27.06.2011 tarihinde gerçekleşen “Sakarya’da Eğitim Araştırmaları Çalıştayı”nda gerçekleştirilen başkanlığını Yard. Doç. Dr. Turan Çakır’ın yürüttüğü “Okul Öncesi Eğitimi” oturumunda Yard. Doç. Dr. Ünsal Umdu Topsakal “İngiltere’de Okul Öncesi Eğitim Uygulamaları”, Duygu Daysal Ersoy ise “Erken Çocukluk Döneminde Sosyo-Kültürel Eğitim:Ünlü Türk Büyükleri” başlıklı bildirimlerini sunmuşlardır. Yard. Doç. Dr. Ahmet Sakin, Öğr. Gör. Suzan Cömert oturuma tartışmacı olarak katılmışlardır.

Yard. Doç. Dr. Ünsal Umdu Topsakal, “İngiltere’de Okul Öncesi Eğitim Uygulamaları” adlı sunumunda, İngiltere’de geçirdiği üç eğitim öğretim sürecinde okul öncesi eğitim kurumlarında gözlemlediği tecrübeleri paylaşmıştır. Duygu Daysal Ersoy ise “Erken Çocukluk Döneminde Sosyo-Kültürel Eğitim:Ünlü Türk Büyükleri” adlı sunumunda bir okul öncesi eğitim kurumunda gerçekleştirdiği ünlü Türk büyüklerinin ve onların icraatlarının yer aldığı örnek etkinliklerini ve bu etkinlikler sonucunda öğrencilerden elde ettiği fenomenolojik bulguları paylaşmıştır.

Sunumların ardından oturum başkanı yönetiminde tartışmacılar, konuşmacılar ve dinleyiciler yapılan sunumlarla ilgili olarak düşüncelerini ve tecrübelerini birbirleriyle paylaşmışlardır. Oturumun sonunda oturum başkanı Yard. Doç. Dr. Turan Çakır genel bir değerlendirme yaptıktan sonra konuşmacılara katılım belgelerini takdim etmiştir.

Sosyal Bilgiler Oturumu

Birinci konuşmacı olan Faruk MALBELEĞİ “Öğrenci Merkezli Bir Öğretim Yöntemi Olarak Drama” adlı sunumunu yapmıştır. Bu bağlamda İlköğretim 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde “Üretim, Dağıtım ve Tüketim” öğrenme alanında drama yöntemine ve genelde aktif öğrenme yöntemlerine dayalı ders işlenmesinin öğrenci başarısını arttırmada ve öğrenmenin kalıcılığını arttırmada oldukça etkili olduğu vurgulanmıştır.

İkinci konuşmacı olan Hasan Küçük Sakarya- Hendek- Dereköy İlköğretim Okulu 4.sınıf öğrencilerinin katılımı ile yaptığı “İlköğretim 4.sınıf Öğrencilerinin Kültür Kavramına Dair Görüşleri” adlı çalışmasını katılımcılar ile paylaşmıştır. Bu çalışmada öğrencilerin kültür kavramı ile ilgili görüşleri ortaya konulmuş ve kültür kavramının kazandırılmasında öğretmenler tarafından kullanılacak etkinlik örneklerine yer verilmiştir.

Oturumun son konuşmacısı Ebru Erköse ise 2006-2007 öğretim yılında Sakarya ilinde görev yapan Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin geniş katılımı ile yaptığı “Yenilenen 6.Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi (Sakarya İli Örneği)” adlı çalışmasını tanıtmıştır. Bu bağlamda yeni uygulamaya konulan Sosyal Bilgiler Dersi öğretim programının Sosyal Bilgiler öğretmenleri tarafından genelde olumlu karşılandığı belirlenmiş ve programın başarılı olabilmesi için yapılması gerekenler ile ilgili olarak Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin önerileri sunulmuştur.

Sunumlar sonrasında katılımcılar tarafından sorulan soruların cevaplandırılması ve katkılarının alınmasının ardından Yrd. Doç. Dr. Sevgi Coşkun Keskin ve Yrd. Doç. Dr. Halil İbrahim Sağlam tarafından yapılan sunumlarla ilgili değerlendirmelerde bulunulmuştur. Bu bağlamda Sosyal Bilgiler dersinin önemine dikkat çekilmiş ve bu dersin amacına ulaşması için özellikle aktif öğrenme tekniklerine daha fazla yer verilmesi gerektiğinin altı çizilmiştir. Bu değerlendirmelerle oturum sonlandırılmıştır.

Eğitim Programları ve Öğretimi Oturumu

Çalıştay'da moderatorü olduğum oturum “eğitim programları ve öğretim” bilim dalındaki tez çalışmalarına yönelik gerçekleşmiştir. Önce şahsım tarafından (Doç. Dr. Ahmet ESKİCUMALI) bilim dalında yaptırdığımız tezlere ilişkin bilgiler verilmiştir. Sonra yüksek lisans öğrencilerimizden Zeynep Demirtaş yeni ilköğretim fen ve teknoloji programının uygulama düzeyi konusundaki çalışmasını sunmuştur. Ardından Sakarya'daki eğitimde reform çabalarına ilişkin öğretmen görüşleri konulu tez çalışmasını Özlem Hilal Ögeve adlı öğrencimiz sunmuştur. Son olarak da ilköğretim matematik programı ile ilgili bir tez Pınar Özönder tarafından sunulmuştur. Tartışmacı olarak programda yer alan Yrd. Doç. Dr. Ömer Faruk Tutkun sunulan tezlere ilişkin görüşlerini belirterek bundan sonra yapılacak araştırmalara değinmiştir. Oturum genel olarak oldukça başarılı geçmiştir.

Aysun Öztuna Kaplan¹

¹ Yard. Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi.